

DÜSEVNI LISZT

Mejszecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávník: Prejkmurszka evang. sinyorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopíszi sze v Püconce májo posílati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovník i
vucsitel.

Zsidovszke deklina vera.

(V-Szobotskom evang. zsenszkom drúštví gori precsfejla
goszpá Ruzsojca vucsitelkinya 1923 marc. 18.)

Eta príгода sze je dávno, escse pred Luther Mártona rodstvom godíla. Vu Vogrszkom országi je vu onom vrejmeni zvön krsztsanszkoaga i zsidovszkoga vadlúványa drúgoga nej bilou.

Vu vrejmeni kralúvanya Ulászló krála, okouli 1438. leta je zsívo vu zgornyem vogrszkom országi eden Káldor Elek ime-núvani velki goszpod, kí je grád meo med szepeskimi bregámi na ednom viszikom sztrmci, od gouszti borovi logouv zakritoga.

Zseni je imé bilou Ónodi Krisztina, z-sterov je trouje decé meo: Kálmán sziná i dvej cséri: Máriko i Anno.

Vu toga velikoga goszpouda grádi je v-velikoj obilnoszti bilou gvanta, zsívisa, stera szo vsze szporoblena szpráviscsa bíla i stere je z okouli bodoucsi marofov i na szenya vozécsi trsztcov dao szporobiti. Nej szamo ednouk sze je zgoudilo, ka szo sze trsztci po dalésnyi potáj ogíbali nyegovoga gráda i vöokrouzsili nyega nevarno krajíno, alí da je on escse v-trétji vármegyöv posztavo szvoje sztrázsare, je li rejdkí mogao vujdti mrejsi, stero je on pred nyé potúvanye posztavo.

Zsaloszten sors je csakao na one, kí szo sze vüpali prouti posztaviti, csi szo obládani i zgrábleni. Vu Káldora grádi pe-

ovnicaj szo onoga vrejmena vszáke féle mantránya náprave bílé: Peszníve fajtne temice, vu steri je te neszrecsen za nisteri tleden prejsao. Koszév temnice, vu steri je notri vrzseni na drobís vküp zoszejkani; edna z-zseleza naprávlena devojka je túdi bíla gori posztávlana, v stere nárocsaj i kríli szo vszákeféle osztre náprave, nouzsici, szpice, osztre klinge bílé szkrite i sto je na tou sztrahsno szmrt bio oszodjeni, jo je mogao obinouti i ona ga je tak k-szebi sztísznola, de je med sztrahsnimi mokami prejdti mogao.

Prouti tomi divjemi, velkomi goszpoudi je vu vszákom csloveki vrejla szrditoszt, alí niscse je nej vüpao nyemi zoucsi sztánoti, ár je szvoje vojniké, alí bole razbojniké obilno placšúvao i z-poroba nyim tál darúvao.

V-1439-tom leti aug. 5-toga sze je Káldor na veliko rouparszko pout napouto, alí zdaj sze je uprav naszádo, ár z-80 ti razbojnikov je szamo 12 vujso, z-sterimi kak je vu velikoj zsaloszti domou potúvao, csi glih je bár kmica bíla, szo dönok kouvranje, kávké lejtales ober nyi i túdi je tríkrát bejzsao prejk po ceszti pred nyimi závec. Tak da bí ga eta znamejnya opomínale na tou, ka szo szi nyegovi nepriátelje prouti nyemi vküp pogúcsali i dokecs je on od doumi odísao, domá niháne lúdi szo szpomourili, kincse i vrejdnoszt porobili i grád gori vúzsgali.

Gráda goszpodina Krisztina zacsúvsa

tühincov veliko lármo, hűdoga sze szoum-nivsa, je z-decouv pobegnoli probala. Sztá-roga vernoga szlugo vu nocsi vrejmeni z-globokoga szna zdranfavsá, nyemi prejk dá deco, naj jo pod grádom v-bodoucse szkrivne lűknye szkrije, szledi ona tűdi za nyimi príde.

Szluga je zdecouv mekno, ali mati je zse nej mogla vuidti, protivnici szo jo zadrobisali i nej szo jo milűvali — vmourili szo jo. Sztári szluga je nazáj gori sou v-grád, miszlivsi goszpou tűdi obarvati, ali vecs sze je nej nazáj povrno — tűdi je vmorjeni.

Trouje decé je pri gráda szkrivne bregaonice pouti bilou doli djáno, gde szo eden nadrűgoga nagnyeni, prészpali ono sztrahsno noucs.

Gráda goszpoud Káldor vidivsi to opűsztsenost i da je nej znao csi deca escse zšivé, je gori szkricsao! „Totá szem, vsze je totá“!

Na drűgi dén szo z Polszkoga országa pelali Bűdine trsztei velike vrejdnoszti blagá, eden foringás je na decé jocs pazlivi grátao — gori je je djao na koula i domou odpelao v-Bűdino. On szam je tűdi meo deco i zátó je je nyegova zsená ponisternoga mejszeca szkrbnom obravnáva-

nyi, ednoga eden dén, drűgoga z dvema tűjednoma szledi, to trétje pá z-dvema tűjednoma szledi v-kosaro djánoga, v-nocsi k-velike goszpé vrátan nalékla, steri da szo szvoje decé nej meli, szo tou nájdeno za szvoje vzéli.

Edno deklino je Ábrahám imenűvani zsidov vzéo kszebi i imenűvao jo je Aminka; stero je krsztseník vzéo k-szebi je Ilka imé dobíla. Ilka je vzéla náj prvle mozsá, eden velko imánye majoucsi zemelszki goszpoud z-Nyitra vármegyőva szí je jo vzéo, k-steromi je prisao za gazdo on cslovek, steri je ednouk naisao i k-szebi pripelao zdaj zse szvojega goszpouda zseno, steroj je Ilka bilou imé, ár je jo nyé hranitel tak imenűvao.

Ábrahám zsidovszkoga trsztea szkrmlenkinya Aminka je jáko prelejpa deklína bíla, stero je Ábrahám vu zsidovszkoj veri dao osznávlati i vucsiti i Naftali — zsidovszkomi mlaeenci szvojemi rodi i pomocsníki zloucso za zseno datí.

Gazdo zsená je medtémv- Bűdini hódla, goszpodin je jo za gvűsnoga poszla volo poszlao. Zvedávala je od Aminke sorsa. Zvedla je, ka je krsztsanszka deklína zsidovszke vere grátala i zsidovszkoga mladénca Naphtalia zsená má bidti. Sztrah-

Podlíztek.

Drágocse podpora.

Píszao: Fliszár János

Vküper je prisao za gvűsnoga veskoga dela volo Kupak Tanács i med zgovárjanyem naprej príde rejcs, ka je dűhovnik z-Amerike doszta pejnez doubó. Zse szo od doszta vecs gűcsali, kak je bilou. Csűdo sze nyim je vidilo, ka rávno on jedini tak vdábla pejneze! kak tou more bidti? — Kak? Odgovori dvo-jécsi Peter — jasz znam ka szo Krkovcsarje tűdi doubili od niksega Gusztáv Adolfa drűstva na solszko pomoucs, dobro bi bilou zvediti, ka pa ka sze tej pejnezi gmajne dosztájajo i dűhovnik je szebi zadízsi?! „More bidti“ radi právjio ti ovi, kurátor more tá idti i pozvediti, ka je v-tom deli? — Tak je! sze csűje zevszej krajov.

Kurátor je obecsao, ka on zse zvej popríliki

od popa, sto je poszlao i na koj té pejneze? Vcsaszi na drűgi dén zagojdne sze v-farov posztávi g. Művlas János i z-jálnimi recsmi pozdrávla dűhovnika — szrecso nyim zselej — ár kak csűje, ji je velka szreca dojsla. — Zahválím vam postűvani kurátor, na vasem zselejnyi, dober Boug me je necsákano prigledno po dobri dűsaj i tá nyemi dá píszmo, stero je doubó z-Amerike. Té szí gori dene ocsále i csteti je zácsa, hm... hm... Nega od gmajne niedne rejcsi, szlűzsbeni pecsat szvedocsi, ka je na dűhovnika racsűn poszláno. Z-popárjenim obrázom píta: ka je tá Missia? Dűhovnik nyemi vsze lepou raztolmacci — on pa z-odprejtimi lampami poszlűhsa, ka, kak tej Amerikanci szpunývajo, vszáki pouleg szvoje premoucsi dűzsznoszt vere szvoje i da je zse vsze prerazmo, — pá zművi: hm... hm... Csi bár nyemi je tesko v-glavou sla tá darovitost; telko je dűnok prerazmo, ka je tou krsztsanszko csinejnye. Szamo ga je tou pikalo, ka nyé Amerikanci za szíromáke drzsijo i ka nyihov dűhovnik gladi.. Oni szo vszígdar gíz-dávi bíli na prémocsnoszt szvojo — tou nyim

sno je bolelo tou nyéno krsztsanszko dűso i zató je mįszlila vu szebi ka preci, kak nazáj k-goszpej k-łłki prűde, nyej povej tou novűno, ka nyéna szesztra, stera je krsztsanszke vere, zsidova scsű vzűti. Csi pa nebi stela vervati, ka nyej je szesztra, tak naj pűta gazdo, on odkrűtje tou szkrovnoszt, ka je je z-Szűpes vármegyűva od Káldor gráda pripelao v Bűdino i nyej májo hváľiti szvojo szrecso, ár je je ona nalűkla k-szvoji szkrbľenűkov vrátam.

Ilka ta zemelszka goszpodűna je pre-razmila cejľo delo i gori je dűala pri szebi, ka de sla v-Bűdino i k-szebi zapovej tou zsidovszko deklűno i med zgovárjanyem nyej odkrűje cejľo delo, ka szta szű nyűdvi szesztri.

Opomenű jo, ka je ona nej zsidovszka, nego krsztsanszka deklűna i doli jo zgucű naj nejde k-zsidovszkomi mladenci k-mouzsi, nájde sze nyej krsztsenűk tűdi. Povej nyej, naj sze navcsű krsztsanszko vero, i dű sze okrsztűti — Aminka je z-glavouv kumnola, tou je tou-privolűla je, ka de sze vcsűla. — Ilka je zdaj vu velikoj radosztű, vu kráľevszki grád hűtila i proszűla sze je pred Mátyás kráľa naj jo vűposzľűhne, komi cejľo prűgodko povej z-ednim na Aminke racsun bode ednoga dűhovnika

proszűla, kű de jo na verenávuk vucso i na krsztsansztvo povrnű. Mátyás kráľi sze je tou dopadnolo, kű je k-krsztű zse naprej pouzvao Hűdervári Lászľoa Egerszkoga, Szűcsi Dűnes Esztergomszkoga őrseka, i zvűn teva Vince, Vácsa i Vűtűz Jánosa Váradszkoga pűspeka. Kráľ je bio pred-szednűk, nazoucű szű bilű escse: Aminka, dűhovnik, sterű je Aminko vcsűo i Aminke szkrbľenűk Ábrahám.

Pűta kráľ: Zse sze vecs tűjednű v-csűs Krsztsanszki návuk, jeli szű ga vszrdcű vzűla? Devojka odgovorű: Krsztsanszke vere lejpi, pľemeniti i bozsűcsni návuk i nyega zapouvedű i pravice vszűko csűtűcse szrdcű notrűvzeme.

I dűnok zsidovka scsűs osztűti, jo pűta váradszki Pűspek? „Postűj Bogű i ľűbi blűzsnyega“ tou je zdrszűtek műľoga vadľűvűnya Krsztsanszkoga! odgovorű devojka. „Jasz tak, ľiki vű postűjem Bouga i ľűbim vűsz“.

„Ali nej je tou pouleg Odkűpitela zapouvedű“ — odgovorű esztergomszki őrsek!

„Csűdni ľűdjű szte“! Odgovorű devojka. „Kaksű rűzľocsek jeszte med nami“? „Mű escse csűkamo nasega messűsűa, vas je pa zse prisao“: „Eti szmo med vami

je escse nigdűr nűscse nej pravo v-ocsi, ka szű szűroműcke, zdaj je pa cejľa Amerika za tűkse drzűi i v pűszmi escse pűse... od toga de je vű trbelo sztrejznűti.

Zató je pred gmajnarmi vsze povedao, ka je vido pűszmo, pejnezi szű dűhovnűki poszľűni i escse nyemi je obecsano, ka pű dobi, ali náj bole nyemi je tou zsmetno, ka nyű cejľa Amerika za vbouge szűroműke ponűzsűva — tou nűszmimo dopűszttűti, ka bi tou poműnsűvűnye na nasi glavűj povehnolo, ka do pravű drűge vere ľűdjű — nemo sze szmeli pred szvejť pokűzati. „Szľokobakanszki“ gmajnarije bi bilű nájzbozsűnejű ľűdjű?! Tou nej! prűvi Blekas Gergor — morero nika vcs nűti, dűjmo nyemi, kak je proszű 400 korun ľejťne podpore — ovak ga oszűplejo z-pejnezi i escse nam na sinyek zrasztű! Najvas Márton, kű je zse szploj gori ozdravo, je hito tou porűcsűnye topľo podpűrati, govorecű: Pouv sze dobro kűzse, za nűsternű tűeden obűľna zszűva bode, ka de nűsz tou kostűlo, csi vszűkű 3 ľűtre szűľja dű nű tű racsun i nemo kamcű Amėricancom v-zoube dűvűni. Nadale prejkűvzeme

rejcs Trdovnyűk Kuma: Farov je tűdi v-jűko bozsűnoj szťűvi i na spot — toga tűdi vrűd trbej vzűti — na stali szű sze mosztűnice tűdi poudrűle... edno dvej ľeti vkűp navrzsemo pejneze, naj tűksű suma pride vkűper, ka jűkse hrambe poszťűvűmo gori, kak Krkovcsarije, od sterű szmo mi dűnok prednyejsű. Stale zse naj teczűsz tak bodejo, dvej trű ľejťa escse nűszpűdűnejű rűzno, prűvi Prpras Ferűto. Szkoncsano je! Tou naj dűhovnűki kurűtor naznűnye dű. Gűda je goszp. kurűtor Művľas dűhovnűki vsze tou naznűno i z-ednim hm... hm... művom potrdűo, je on ľepou zahvűlo i v-szebi műszľo: Tak sze vűdi. ka sze je v-moje gmajnare nűksű bougsű dűű szpravo... Vűsze tou je pa nevoscűnosztű i zvűsenosztű dűű nadűgűvűo nyű.

Z-recsűjouv „Szľokobancsarije“ szű szkonsűli, ali vűdoprűnesztű de Bozse delo!

Zszűva, stera je tak z-lejpm obűľnim pouvom troustala, je v-pangrűt prisűla. Eden lejpi zvecserек szű sze od plűnihe kműcsni csarnű oblűci tűrműli. Szľepűcsű, szűrahsnű blűszkű szű sze szkűszűvűli, — nűba je dűűnyűla, oblűci szű

kak pregányana divjácsina,“ nadaljáva Aminka. Salamona szv. mati cérkev sze je porúsila, Jeruzsálema sztené szo sze tüdi szporúsile! Bozse lüszto, stero je on szam v-Kanáan pripelao, vandra na vsze kraje szvejta. — Gori szte nász prijali, zrak i vodou szte nam ponüdili. Teliko je lübéznoszi vase dár, vsze drügo je krvnoga znojalon. Naj bode gosztá szrdcé pravicsno, ali pa nej, — nyega imé je li zsidov!! — Zdaj král odgovori pitajoucsi Aminko: „Zgledni sze okouli, ka zmenkanya szi mejla, ka ti je falilo? Jeli je král nej poszlühno prosnye i tozsbé vase?“

Tí szi veliki král! Tvoje imé zsvé pri izraeli naveke! ár szi dober i pravicsen!

Nadale etak právi: Vsze zatrpim szamo mi vero nihájte ví zmozni goszpodje“!

„Tí szi krsztsanszka deklína“! szkricsí egerszki püspek! — Za krsztsanszko szem sze naroudila, tou govorite ví! Ali za zsidovko szem osznávlena! Narodimo sze nági, prouszti, brezi, rázuma, brezi previdejnya, brezi nágiba; ali na koj szmo po osznovleni szposzpodobni: laszno obcsütejnye, zavejdnoszt, nagib i volo vcepí vu nász ti dúh!

„Vragometno précimbno govoréjnye“! szkricsíjo gori li szvéti ocsevje, pozdigá-

vajoucsi sze z-szedeliscs szvoji!

„Mír vam bojdi szvéti ocsevje“! odgovori král, osztanite pri méri, vem eta deklína szvojo vero bráni.

„Nihájte mi vero“! ercsé nadale deklína. Glédajte etoga sztarca, na Abraháma kázavsá, steri je zse navecséri zsítka i pri kráji groba szvojega! Tou je moj ocsa, od onoga hípa kak poumlim, pametüjem, kak poznam bozse szunce, bliscséce zvezde, nyega szem lúbila zevsze moucsi, nyega szem zvála za ocsó. Nyegove príjaznive roké szo me obravnávale, varvale, — kak bi mogla nyega osztaviti? Vejmi szem nyemi jasz víse vszega!

Odgovori z püspekov eden: „Zamerkaj szi tí okona deklína, da z-etim grejsnim opónásanyem na grmado (máglya) znás príditi z-etim vragometnim sztarcom navküpe, steroga hűdi tanács te tak protivnoga vcsini.

„Sto vero má, on i Boug vragá nepoznata! Jasz Mózsésa vídim, — zmenom je Jehova! Izraelkinya osztánem! — Oszoudte me na szmrť!“

„Prejdi tak i boj prekléta“! gor szkricsi Héderváry püspek.

„Henyaj malo“ vdári nad nyega král. Nase vadlíványe je pomirjenja i trplivoszti

sze vu véksoj groznoszi priblizsávali, velki viher sze je zdrou — ednouk krepko zdűdnýa tak, da je glazsojna drnkala vu glazsáj — vszáka dűsa sze moli: vari nász Goszpodne lagojega dezsdza! Plamine szo zakrite od oblakov. Sztäre akácie szláp v-sztéblaj lámle, sztrejhe nacsinya, szembe tá obrácsa, velka ploha sze vlejí, tak da na ednok mourje posztáne cejla krajína — szipala sze je tocsa — lűdjé sze v-hizse sztisznejo jávkajoucsi: Pitani dén de! Konec de szvejtí! i v-krátkej pou vöri, csi je glih nej bio szvejtí konec, totá je letosny lejpi pouv. Tocsa ga je ná szrtino szprávila. Ednoga cejlóga leta trűd i szád je znicšeni. Szlokobanke i vecs vesznic sztancsarje szo brezi krűha i zsvisa v-szűkesino posztávleni. Nede szemena, nede krűha — sze touzsijo lűdjé. Z-kój bode dácsa, z-kój plácsamo drzsino, kanásza, csordása, baktera, popa, skolnika i escse drűgo, da szamí nemo meli?

Oh ti natúra, da sze nalehci spilas znami nevolnimi lűdmí, ki sze dosztakrát tak nadűto zvisávamo i nepremisleno gresímo! Za vcaga-

joucsé dűse, gde nájdemo troust — da naj nepogibajo? ... Nevola k-Bougi pripela i te zvisene. V-nedelo je nabito puna bíla Szlokobanszka cérkev, stero je zse vecs lejti n-ti koledne szvétke nej bilou. Vu dűhi potrte dűse szo tam iszkale i najsle otávlyane. Gde bi indri iszkali troust, kak vu cérkvi, gde ga zagvűsno dobijo od dűhovnika, ki z biblie nabéra bozse recsi, z-sterimi vrácsi betézsa bolécsa i oranyena szrdcá Dűhovnik je tákso szrdce gibajoucsó i tűzsno szrdcé potrdjavajoucsó predgo drzsao, kakse szo zse dávno nej csűli med tejmi szvétimi sztenámi tou je tou csűli szo jo — szano ka szo jo kre vűh tá pűsztili — ali zdaj nyim je pa do szrdcá prisla i pokrepila je oranyena szrdcá i navdűsila dűse nyihove. Potrdili szo sze vu toj vűpazni, ka Ocsa Nebeszki, ki orani, tűdi má priliko vdárjene rane zvrácsiti. Gde je nájvéksa potreboucsa, tam je nájblizse Bozsa pomoucs!

Z-ednim je naznánye dao gmajnarom, ka na eto leto szvojo dácsó vűzákomi engedűje, ár de tak vszém vszéli krűh, Nyega je Boug po

vadlíványe! Ne szopi plámna, nej; nyega rejcsi szvesztvo — od Bouga zacsétnoszt, krotkoszt, blagoszlov glászi. Ete pravicsne oszobe vera je szvesztvo. Nevzemimo tou vkraj od nyé! Plemenita zseńszka od denésnyega dnéva bos pod mojov obrambov i szlobodna!

Idi med szvojo csrejdo, pouleg zselejnya szrdcá tvojege! Minka i Ábrahám szta pred kralá koulna szpadnola, zahválivsa nyegovo pravicsnoszt!

Mátyás král nyidva je gori pozdigno, govorécsi: „Aminka. povrni sze nazáj kdoumi z-ocsom tvojim Abrahámom i mir vam bojdi!

Bogme je tou lejpo csinejnye bilou od Mátyás krála. Csi bi sze szvéti ocsevje püspöci tüdi tak znásali, nebi bilou potrebno sze reformátorom naroditi.

Mrou je Matjas král, totá je pravica!

Vszáka evangelicsanszka familia szi naj küpi „Evangelicsanszki kalenderi,“ steri de za krátki csasz 'ze zgotovleni z-prebráním i obilnim zdrzsétkom i v-lejpoj posztávi. Na tou zse naprej pozávamo gori nase veredománye i proszimo, naj ga porácsajo med szvojimi znánimi. Szvoje vere podpéranye je szvéta dúzsnoszt vszákoga pravoga verníka!!!

szkrívnoj pouti prigledno i ráj de kelko, telko sztrádao, da vídi, ka vszi sztrádanyi glédamo zoucsi.

Drágocse podpora, farofa zídanye, stalé popravlánye, sze je pá nadale odvrglo zdaj zse szamou odszébe! Na kak dúgo vrejmen, je eto pout szkrito pred nami.

(Konec.)

„Vere evangelicsanszke szvétí návuk.“ knige sze dobíjo pri vszákom dúhovníki. Porácsamo je vrejlim kotrigam vere nase dományim. Vszákoga verníka dúhovna dúzsnoszt je, da zná, ka nyegovo vadlíványe od nyega zselej, naj szi duse nepogübi. Vu vezdasnyem teskom hípi nam je potrejbén gorécsi poszvejt, steroga szvetloszt naszledújmo. „Vu vküp drzsányi je moucs.“!

Krisztus veli: naszledújte...

(Nouta: Groba sze niscse neogne; poszlovencso
† Luthár Pavel vucsitel.)

Krisztus velí: naszledújte
Mené, oh krscseníci!
Osztavte szvejt i zatájte
Szebé, Moji verníci,
Vzemte na szé' tezszi krízs szvoj,
I naszledújte vszi glász Moj.

Jasz szem poszvejt, Jasz vam szvejtím
Z csísztim i szvétim zsítkom,
Pamet, szrdce vam preszvejtím
Z lejpim mojim návukom.
Kí tak Mené naszledúje,
On vu kmici nepotúje.

Szrdce Moje je ponízno,
Dúsa pa lúbezníva,
Govorejnye milosztivno,
I vszáka rejcs prijazníva,
Dúh Moj je Bougi podáni,
Mejte ga vszi pred ocsámi.

Jasz vam pokázsem to hído,
Naj sze ga ogfblete,
Pred vász posztávím to dobro,
Naj li ono csíníte;
Jasz szem dús vasi pecsína,
Jasz bom i nyí örocsína,

Csi nam tezszo szpádne delo,
Jasz bodem vam k-pomoucsi,
Tak de ono slo veszélo
Vu kaksojsté tezs Koucsi.
Húdi szluga, ki sztáti szmej,
Geto voj nyeg' ide naprej.

Ki szvoj zsítek zdrzsati scsé,
On ga brez' Méne zgübi,
Kí ga pa tú zgübi za Mé'
V nébi ga nazájdobi.
Kí sze ne bojúje za Mé',
Je tüdi nej vrejden Mené.

Krisztusa tak naszledújmo
V vszákoj nevouli verno,
Za nyega sze li bojújmo
Vszáki híp neobtrúdnó.
Kí sze eti ne bojúje,
V nébi sze ne korunúje,

Sinyoríje szpráviscse.

19. Racsunszki sztolec porácsa, da sze sinyori kak letni honorarium i za pizsár-nice potrebsine 10.000 koron dovoli.

Szpráviscse porácsanye odobri.

20. Razprávlalo je szpráviscse plácsno dugoványe domansovszkoga dühovnika, steri szo sze escse pred bojnov zglihali z-szvojov gmajnov, ka meszto szilja penezno odküplenye vzemejo gori i zdaj itak izsto odküpljenja sumo dobijo od gmajne.

Ar je med dühovnikom i gmajnov szklenyena vszaka pogodba nevalána, csi jo cerkevna visisa oblászt nepotrdi, záto szpráviscse vöposle sinyora, ali nye-govoga namesztnika v Domanykisa-vcena preglédanye odküpljenja pogodbe.

21. Fliszár János sinyoríje peneznik goriprecstéjo szkrblivo vküpeposztávlano naznanenye szvoje od prekmurszke evang. szinyoríje penezne bivosztu vu cajti 1922. febr. 2 — 1923. april. 30.

Szpráviscse goriosztányene kalendarije med solszkov decov raztálati zrendelüje, ovak pa szvojo toplo zahválnoszt právi penezniki, steri szo nej szamo sinyoríje penezni dugovány veren safar, nego z-dühovnimi kincsi sze tüdi trü-dijo hránti vernike.

22. Gori sze precsté solszke nazavüpnoszt naznanenye. K-tomi prikapseno sinyor porácsajo, naj vere návucsne knige prejkvzemejo gmajne v-zavüpaznoszt na racsun edne-drüge szvoje fundácie.

Szpráviscse naznanenye na znánye vzeme: z-velikov navdúsevnosztjov právi zahválnoszt Fliszár János i Luthár Adámi za nyidva neszebicsno delanye pri evang. stampov pizsanyi i rászürjávanyi na dobro nasoj cérkvi. Návucsne knige sze gmajnam toplo porácsajo na prekvztéje.

23. Sinyoríje predszeniksztvo szpráviscse szuszpéndira, dokecs sinyorszka podpornica obdrzsi szvoj gyülejs. Gda sze znovics odpré sinyoríje szpráviscse, gori sze precsté podpornice gyülejsa napisznik.

Podpornice gyülejsa napisznik sinyoríje szpráviscse na znánye vzeme i k-sinyoríje szpráviscsa napiszniki prikapsi. K-napréj priprávlanya deli de-jaskoga doma sze pod predszeniksztvom sinyora edna nazavüpnoszt posle

vö. Vu to nazavüpnoszt szo odebráni Szobotskoga zsenszkoga drüstva predsednikojca Dr. Sömenoica, Dobrai János, Benko József, Vezér József presbiterje i Prkits kurátor. Na delo ete nazavüpnoszt sinyoríje szpráviscse Bozsi blagoszlov proszi.

24. Gori sze precsté Bodonszke gmajne szkonsanye zvonov nazájszprávlanya i proti tomi od Sztrükovszke obcsine notri dána apelácia. Bodonszka evang. fara je szkonsala 1922. leta, ka szi na meszto za cajta bojne rekvireraniya 2 zvona nove szprávi nazáj. Vu k-tomi priprávlanya deli: vu zrendelüvanyi zvonov, pri szklenyenyi pogodbe, vu vküppizsanyi grüntne porcije i dús je tao vzéla cejla fara, tüdi Sztrükovszka filiálna obcsina. Ali po dokoncsanyi vönametávanya Sztrükovcsarj vívidivsi, ka zvonov cene na nyí najvecs szpádne, szo ednáko vöpovedali, ka nyim ne trbej zvoná, oni ne plácsajo; dönok szledkar szozsé gotovi cojsztöpiti k-nazájszprávlanyi ednoga zvona, csi sze polovica zvoná cene na düse, polovica pa na grüntno porcijo vönavrzse.

Sinyoríje szpráviscse je tak szkonsanya zvonov nazájszprávlanya i na pokritje zvonov cene dolocseni dácsni klücs, kak prouti tem notridáno apelácijo pod razpravlanye izveto i za szkonsanye vöpovedlo, ka, — ár sze je z-napisznika Bodonszke fare ogvüsalo, ka szo vu dugoványi zvonov nazáj szprávlanya pelani gyülejsje pouleg vorcanov bili vküper pozváni i záto szo szkonsanya zmozsní bili, ár Sztrükovszki gmajnarje na porciszko korono i na düso niti ednoga filejra neplácsajo vecs, kak vu fare ovi obcsinaj prebívajoucsi gmajnarje, tak sze je nyim nepravicsnoszt ali neprestimanye nej zgodilo; isztina je rávno, ka Sztrükovcsarje najvecs plácsajo, ali vem najvékso drzsávno porcijo májo tüdi; niksega alapa nema tak Sztrükovcsarov tozsba: sinyoríja Bodonszke fare gyülejsov szkonsanya, doticsno napravleni dácsni klücs, kak pouleg, cerkevni vorcanov sztojécsega, odobri; Sztrükovcsarov prouti fáni zvonov nazájszprávlanyi, doticsno prouti dácsnomi klücsi notri dáno apelácijo pa odvzse; zavézse Sztrükovcsare, da na nyé vönavrzseno dácsno sumo notriplácsajo. Prouti tomi szkonsanyi sinyoríje nega apelácie.

25. Gori sze precsté Morávszke ev.

gmajne prosnya, da bi sze vucsagomilancsarov negline cérkevne dácse placšuvanye odsztraniło. Neglino dácse placšuvanye od 30 leti sztoji gori, poleg steroga Vucsagomilancsarje na grüntno porcijo i na dūso szamo polojno placšujejo od toga, ka 2 ovivi obcsini verníci. Té neglínoszt odsztránitev proszi Morávszka fára, ár z-toga szhája vszáka znotresnya nemirnoszt vu gmajni; ár szo pa vszi glíni vu cérkevne obcsine blagoszlovaj, tak z-dúzsnooszt szí tūdi edno formo májo tao vövzeti.

Ár sze Vucsagomilancsarje na dávno szprávene privilégije szvoje zezávajo, sinyoríja na preglédanye pogodbe i méra nazáj posztávlanye z-Sinyora, Siftár dūhovnika i Dr. Skerlák právdénika sztojécsa nazavüpnoszt posle vö vu Morávszko faro.

26.) Razprávlana je Proszenyakovszki evang. verníkov prosnya, naj nedopüszti sinyoríja, ka bi törem, steri je evang. verníkov lasztnoszt, politicsna obcsina od nyi vkraj vzéla.

Ár je Proszenyakovszki torem pri grüntnoj knigi na Proszenyakovszko evang. fillálno gmajno zapíszani, prosnya je brez razprávlanya, sinyoríja obri nyé na dnévni réd ide.

27.) Sinyor naprejdájo, ka je tekocse leto dveyszto lejtnica Prejkmurszkoga náj-prvoga velikoga pizátela, Küzmics Stevana rojsztva. On mouzs, steri je nase lüdsztvo z-poszlóvencsanyem Biblijé, peszmeni kníg, lejko právimó, z-líteraturszkim jezíkom obdarüvao, je vrejden toga, naj sze ob prilíki té lejtnice poszebnó szpomínamo sznyega. Nevrejdni bi bílí nasi predej dov, dobrocsinitelov, csi bi nej roumáriveri v-tom leti z-szvétesnyimi obcsütejnyami v Sztrúkovce, na ono zemlou, gde sze je ednouk Küzmics Stevana zibel zíbala

Porácsanye sze z-velíkov radosztjov odobri i sinyoríja szkoncsa, ka szpoumenka szvétek juníusa 29.-toga obdrzsi. Na vküp posztávlanye ouszvetnoga programa pod predszedníssztvom sinyora z-Siftár i Luthár dūhovnika, Fliszár János i Bako Károly vucsítela sztojécsa nazavüpnoszt posle vö.

28.) Na prísesztnoga gyülejsa drzsánya meszto

szo Krízsevci odlocseni, nyega dén szo pa po predszedníksztvi odlocsi.

29.) Gyülejsa tanácsivanya redovék je z-tem dokoncsani

sinyor ga szklenejo z-pobozsnim zdühávanem.

Tíhe minute.

„Oznanaszt rejcsi tvoje preszvecsáva, i te prouszte csini moudre.“ Zsolt. 119, 130. Hválo bom rejcs Bozso, dicso bom rejcs Goszpodna. Szvejta níkso knigo nésptajo telko, i dönok, szvejta níksa drüga kniga nema takse obládanya hodbe prejk szvejta vu szlúzsbi misszije, kak Biblia. Nej csüdo! Vsze drüge knige szo csloveka rejcs, Biblia je Bozsa rejcs. je i osztáne zsivo szemenszko zrno. Vsze prejde, escse néba i zemla, ali Bozsa rejcs osztáne na veke; osztáne tak z-szvojim obcsanyem, kak z-protenyem. Gde sze Rejcs z-radosztjov csízto i po ísztíni glászi, i tūdi krepko verje, tam velíki mér, blájzseno radoszt, tího moucs, gorínehenyajocso lübézen, puno vüpazen szprávla; escse toga prousztoga csloveka vu zemelszki dugovánaj moudroga i pazlívoga vcsini, da sze nyemi pri níksem csinenyi nej trbe szramezslivati Jéli poznas to brezpárno moucs Biblíje? Jeli jo lübis? Jeli je óna tvoj potíka-zács vu radosztí i zsalosztí? Nücaj jo verno! Vzemi i cstí! Hodi i vídi! Ildi i csini! Iscsi i zbrojdávaj vu nyej, escse doj na koulina pred nyouv, molécs: „Goszpodne, odpri mi ocsi, naj te vídim!“ Ár je Krízstus vu píszmi i sto nyega má, tíszti je blájzseni.

»Ovo, jasz dobro vídim, velí Goszpoud!« Tá ísztina, ka je Boug vszaznajoucsi, ka mí ni edno megnyene nemoremo prezsveti, ka bi on nej vido vu globocsine nasega szrdca, je sztanovito bojázliva, ali tūdi prevecs trostajocsa. Vu tísztom táli, z-steroga je nas govor vzéti, szam Goszpoud jo tákrícsi po vüsztaj proroka grehsnomi lüdzstvi, stero míszli, ka po zvüesnyem szpunyávanyi vadlúvánszki dúzsnooszt grehsnomi szvojemi szítíki zmérjanye zná szpraviti. Ali Goszpodne odkríje slár plítve poboznosztí i tákrícsi grehsníki! »Ovo, jasz dobro vídim!« Tak je, on vídi vszáko grehsno míszel, stera prejk nasega szrdcá ide, i csüje vszako nehasznovito rejcs, stero

nas jezik govori. I to, je li za onoga trostajocse, steri vu právoj pokouri sztoupi pred Bozse líce i za Jezusove krvi volo za odpüscsenye sze zdüháva; cslovek nájmre vszaki greh nemore vadlúvati, nego more odpüsztsenye prosziti escse za szkrívne falinge. Pri taksem je tá rejcs trousti: »ovo, jasz dobro vídim! Ali on tüdi vídi vsze drüge szkrbi, i to nam je lejpi troust, ka zná Ocsa nas nebeszki, ka mí potrebüjemo.

* * *

Zsitka knige.

„Csi bí szi vzéo perouti zourje“. Zsolt. 139, 9. Edna indasnya zhodna pripovej ka vu szledécsój priszpodobnoszti posztávi pred nász to, ka sze je nemogocse csloveki od Bozse rouke odszloboditi: Krao Salamon je meo ednoga komornika, steri je pred nyim vu velikom posteneyj sztao i záto je malo volé meo mrejtí. Na znánye je nyemi pa prislo vu nocsnom videnyi, ka za trí dni szmrt po nyega pride. Hitro je gorisztano, pred szvojega kralá je sao, povedao je nyemi szvojo nevoló, ka za trí dni mrejtí more i proszo je kralá, naj dá nyemi szvojega najbisztrejsega jahanca, z-sterim lejko vujde szmrtii tüdi escse edno píszo, z-sterim szeposzédik, gde nyegov jahanec opesa, drügoga dobi. Krao nyemi je dao jahanca i píszo. Kámornik je zdoj gejdó, kak bisztro cslovek gejditi more, na poldné, prouti meji Arabszke püscsáve. Gda je na trétjo gojdno szunce gorislo, vido je pred szebom na kráji püscsáve szedeti szmrt. Na nyega je szkrícsala: »Kapa, tí mené iscses eti? Csüdüvala szem sze nad Bozsov zapovedjov, vu steroj szem velejnye dobíla, naj eszi idem k-kráji püscsáve i tebé pred nyegov tronus pelam. Míszlila szem szi, kak bi mogla jasz Salamonovoga kámornika vu püscsávi najdti? I ovo tí szam prihájas i iscses mené?« Kámornik je pa mrtev na tla szpadno.

* * *

Zlátí govori.

Cslovecse je: greh csiníti;
Satanszko je: vu grehi osztánóti;
Krsztsanszko je: grehe odüriti;
Bozse je: grehe odsztaviti.

— Csi szi sze prle szam naszító i potom vtálas falácsicsek z-gladüvajocsím, nemas zasz-lüzsenoszti.

— Ti pravicsni szteza je gvüсна.

--- Niháj ravnati Goszpouda i vzemi zahválno zsnyegove ráme, ka ti ponüdí.

Lübi Bogá obri vszega, ár tebé tüdi On lübi nájbole.

Lejko je obri jákoszti moudrivati, ali zsmetno je navájati sze vu nyej.

Mrtvecsa peszem.

Fliszár János.

(Nouta: Gyözzhetetlen én köszálam.)

Goszpodne v-tvojoj obrambi,
Szem prebívao v cejlom zsitki,
Tí szi me hráno i varvao,
Radoszt i blagoszlov dávaó.

Z-verním hístvóm, z-dobrov decov,
Zemlé z-touv nájvéksov szrecsov,
Szi me obílnó prigledno:
Bojdi tí imé hválenno!

Vu nevouli, vu radoszti,
Szi nam nej bio nigdár túhi!
Teske grejhe mí odpüszti,
Tvojga dúha mí ponüdí.

Zdaj da je tí szkrádnya vóra,
Doj mí sztekla zsitka mera,
Potrdjávaj me vu veri,
Düso mojo vzemi k-szebi.

Tü povrzsem tejla sator,
Zoszelim sze k-tebi tá gor'
Dáj mí vzéti vecsni zsítek,
Pri tebi nébe prebítek.

Rázlocsni máli glászi.

Trouji szvétek je mela Püconszka fara szept. 9. dnéva 140 letnico je szvetila szvojega gorsztojenyá; 10 lejtico toga kak nyé vezdásnyi dühovnik tü szvoje pozványe i kak jubílácie korouno na tou, ka je té dén poszvetseni gori na prouszto, ali vu globoko zahválnoszti proti Bougi, zdaj zgotovleni nyéni lejpi moderni farof. Escse 1913. leta je szkoncsala fara, ka de zídati dála, kak malo k-moucsi pride. nouvi farof, ár je prvejsi 1817. leta zídani prevecs fajten bio. Ali zmejsz je prisla bojna, stera je zadrgnola vszako vékse delo. Záto sze je fara szamo 1921. leta zacsnola k-zídanyi priprávlati. 1922. z-zacsétkom szprotolajtja je sztári hram razmetati dála i juniusa sze zacsnolo zídanye nouvoga farofa. Sztári farof szo fárniki szo szami razmetali; k-zídanyi nouvoga farofa szo pa cirka 400 foring, 1100 pejski delavcov i 800.000 kor. penéz

darúvali. Doszta sztároga materiála je tüdi nazáj priponücano. Vogler Károly püconszki ciglénic lásztnik szo 5.000 cigla darúvali, Grof Miklos presbiter pa od Amerikanszki nasi veredományi 62.000 kor. kollektivali. Pláne szo delali i zidárszko delo odprávlali Mayer János zidarszki majszter z-Szobote. Vu deli najobilnejse i vernejse szo szi tao vövezéli Püconszka obcsina i Franko Miklos kurátor. Po vnougom trüdi i deli, kak obcsine i krajine přecimba sztoj zse tá vere i lübézn oszti szamovolna náprava i szvedocsi, ka gde dühovnik i vrejli fárnik i vküpprimejo, tam je mogoucse vu vezdásnyi zsalosztai cajtü tüdi velika nasztaviti. Hvála vszem, kí szo nej obrüdiüi za té dober cio z-tanácsom i delom, z-látom, ali szrebrom, hvála velkim i málim, zsvim mirtvim! Hvála predvszem i obri vszega Vsza-mogoucsemi, szmilenomi Bougi, brez steroga nikaj nemoremo csiniti, kí je blagoszlovo nase delo! Nyemi bojdi poszveteni te nouvi hram! Nyegova miloscsa naj verosztüje obri nyega, nyegov mér naj prebiva vu nyega dvoranaj; nyegov düh naj dela vu oni szrdcaj, steri do vö i notri hodili po nyem do késznoga pokolejnya! Ti pa evang gmajna, nájdi vszigidár na tvoje ga pasztéra vu tom domi!

Z-Szobotské fare. Na augusztá mejszeca 26. dnéva drzsánom gmajnszkom szpráviscsi szo Vezér Géza z-Martjánec odebráni z-ednim glásenyom za gmajnszka inspektora. Lejpo csész, ali zsmetno pozványe vzemejo na szébe, kak herb za Junkunc Sándorom nouvi agilni, na vsze sztráni lüben inspektor. Ka szmo szi v-prvejem szpravili, tiszto moremo dneszdén brániti, gda sze z-szilov, z-jálnosztjov i z-oblásztjov borijo prouti nam, nakanivsi nász fundati. V-tom bránenyi cérkvi szo szi najzsmetnejso nálogo vu szakom vremení nasi szvetszki voditelje vzéli na szébe. Naj bodejo v-tom táli nouvi inspektor düga leta dícsen voditel Szobocske fare! — Prav niti nevejmo kak, ali zakaj, szamo je li zsalosztén, faktum, ka je Szobotska fara zgibila szvojo soulo. Evang. deco i vucsitele je oblászt notri vtálala vu drzsávno soulo: v evang. soulo pa, stera je blüzi 30 let molitvárnica bila Szobotske fare, szo kat. deco i vucsitele vtálali. Gmajna sze je k minisztersztvi obrnoula za vrácsenye. — Szept. meszeca 9. dnéva drzsánom szvojem szpráviscsi je szkoncsala fara, ka szi nazáj szprávi dvá zvoná na meszto rekvirerániva. Eden zvon bode 560 kg, drügi 270 kg zsmetni. Firma Szabo z Gráza de nyiva zlejvala i lifrala.

Piknik na dejaski dom. Idejo Szobotskoga dejaskogi doma vu † Kúhar Ferenc hrami szo nasi vrejli amerikancsanje z-celim prazmenyem goriprijali. Na porácsanye Augusztin Miklosa z Murszki Csarnec szo szkoncsali, ka do szeptembra 9. v South-Bethlehemí vu varaskom parki piknik (veszelico) drzsali na pomocs dejaskoga doma. Za blagajnika szo Augusztin Miklosa odébrali; interesziranye je veliko. Vü-

pamo sze, ka je morálno i materiálno dobro vövdárla veszelica, od stere mo mogoucsi vu prisesztnoj numeri vecs píszati.

Lutheranszki szvejta almanah. Ob príliki Wormszkoga gyülejse 400 lejtнице, stero szo po cejlom szvejti szvetili, szo Amerikanszki lutheránye v New-Yorki vödáli edno lejtno knigo, stera zmozsná kniga na 976 sztráni szvejta vszej evangelicsanszki cerkveo zsítek presztoricšno szpoznati dá. Z-té lejtne knige známo, kelko lutheránov jeszte na szvejti, kelko evangelicsanszki dühovnikov i diakonisz. Známo, ka szamo v New-Yorki 1,585.930 evangelicsánov prebiva. Zvemo. ka Amerikanszki lutheránje májo 312 cerkveni lisztov, z-téj 177 v-engliskom jeziki, ovi szo pa vu drügi jezika j píszani. V-1921. leti je od Luthera v Ameriki blüzi 1000 kníg i zvékov stampáni, po cejlom szvejti pa vecs, kak 2000. Lepi kep nam kázse amerikanszki cerkveo zvünszko i znotresnye misszionarszko delo tüdi. Vu Kini, Indiji, Persiji, Japáni, Rusziji, Juzsnoj Ameriki, Afriki, Ausztráliji i na oceaszni zátónaj 393 nyihovi misszionárušov dela, na steri delo „Evangelicsanszki zsenszek zvüvszko misszio branitel'szko drüstvo“ lejtno 30 milio dolarov potrosi. Májo 80 szírotinszki hízs, 25 hízs za nájdene, 59 domov za sztárcé, 81 szanatoriumov, 35 spitálov. Za znotresnye misszie cíle szo v 1920 leti 10,762.208 dolarov darúvali. Szpomené Almanah, ka med divje lüdi odhájajoucsi prvi missionárje szo evangelicsanszke vere bíli. Kak John Compánus, steri je 1619. zacsno szvoje misszionárszko delo med Amerikanszki indijáni, nadale Ziegelbalg i Plentschau, stero je dánszka vláda 1705. leta poszlála vö.

Vrétina. Trijé poutniki szo sze szrécsali pri ednoj vrétini; eden müvejsz, eden sztárec i eden pojbec. Na obri vrétine sztojécsoj pecsiní sze je ete napíszek dao viditi: Jasz vam naj bodem példodávanye! Ti trijé poutniki szo szi razgovárjali obri razmejnya toga opominanya.

Müvejsz: Eta vrétina dalecs proti dolom posíla szvojo vodo, vodé jemlé gori i naszlednye za zmozsen potam sze nadúje. Napíszek nyéni tak to vcsi: Delajte brez pocinka i bogati bodete.

Sztárec: Jasz drügo razmejnye vídim za temi recsámi. Tá vrétina vszakoga otávi, sto sze blízsa proti nyej. Vu nyénom dobrocsinejnyi nega prebéryanja oszoub. Tak na to vcsi: *Hasznite vszakomi nasemi blízsnymi.*

Pojbec: Vrétine voda je nika nej vrejdna, csi je nej csízta, moutna voda mrzio csini, escse sztvaré jo zavrzsejo. Csi csés, naj te postújejo, bojdi csízti. (Zhodna fabula.)

Glihni bode krsztsanszki kalendari. Kak je znáno, sztároverci szo nacsí racsúnali cajt, kak ovi krsztsanye. Zdaj szo pa nyihovi cerkevni poglavárje szkoncsali

na szvojoj v Konstantinápolyi drzsánoj konferenci, ka szvoj kalendari poprávijo tak, da sze glihao bode z-kalendarijom ovi krsztsanov. Tá reforma sze pa tak zgodí, ka escse vu etom leti na meszto szept. 30. oktober 14. denejo i z-tém do tega mao gorsztójécsi 2 tjedna rázlocsek sze odprávi.

„Vándorut,“ 1923, jan. 15. 1. sz.-ból: Szomoru sors vár mi reánk lelkészekre. Amig fiatalok és tetterősek vagyunk, tele ambícióval, addig azt hisszük, a mienk a világ. De mikor deresedik a szakál és őszül a haj, szinte észrevétlenül kopogtat lelkünk ajtajánál egy gyötörő gondolat: mi lesz velünk, ha megöregszünk, ha kiesik a munka szerszáma kezünkől? Mi lesz családjainkkal, ha mi porba dülünk? Öreg nyugdíjas lelkészeink keserű keresményükből egy emberöltőn át maguk fizetgették be garasait a lelkészi nyugdíjegyületbe. Az országhatárok eltolása következtében elszakadtak a nyugdíj egyesülettől, amely azóta bizonyára kamatoztatja befizetett kis tőkéjüket, de még eddig semmi intézkedést nem tett, hogy jogos nyugdíjigényüket kielégítse. Ez így valahogy nem mehet tovább. Vagy intézkedjék a nyugdíjintézet központja, hogy tőkéje az utódállamok ev. egyházai között arányosan elosztassék, vagy fizesse továbbra is alapjaiból az utódállamok nyugdíjasait. Mert így igazán nem csoda, hogy előregedett lelkészeink munkaképtelenül és megrokanva is utolsó lehetükig ragaszkodnak állásaikhoz. Amiből nem egy kára származhatik egyházunknak.

Evangelicsanszkoga szvejtá konferencia v Eisenachi. Od aug. 19. do aug. 24. je tekla doj tiszta prva szvejtá konferencia v Eisenachi, na stero szo v szledécsem racsúni bilí pozváni evangelicsanszki poszelniki: z Nemsije 80, z Szeverne Amerike 40; z Svédskoga 13; z Norvégije, Ruszije i Finországa 7—7; z Dánie 6, z-Lengyelkoga i Csehszkoga országa 4—4; z Esztlanda 3; z Vogrzkoga, Litvánije, Ausztrije, Románije, Jugoszláviye, Francije i Indije 2—2; z-Hollandije, Juzsne Afrike, Brazílije i Ausztrálie 1—1 poszelnik. Na prísesztnoszt vecs bomo písztali od té prevecs velike znamenitoszti prve evangelicsanszke szvejtá konferencie.

Drzsávni szvétki. Juliusa 2-ga v-Novom Sadi osznovlena evang püspekija

je na tom szvojem szpráviscsi na drzsávne szvétké gledoucs szledécse sztálicse vzéla: Mi aubszburszkoga vadlűványa evangelicanci kak lojálni drzsávni pörgarje. za naso pörgarszko i krsztsanszko dúznoszt drzsímo, ka drzsávne szvétké vu nasoj cérkvi poszvetímo. Vejín szvéto písztmo nam velí, naj vísesnyim oblásztam podlozsní bodemo, ár je vszáka oblászt od Bogá zrendelűvána (Rim 13, 1.) Drzsímo sze tūdi apostolszkoga opomínanya, „Vsze postűjíte; brátjo lűbte, Bogá sze bojte, krála sze postűjíte“. (I. Pet. 2, 17.) Dönok moremo odlocso protestaterati proti tomi, ka zselejo od nász, da proti nasemi vadlűványi i dűsnojveszti szvetiti moremo cerkevno szv. Cirila i Metoda dén. Mi evangelicsanci neszvetímo níkséga szvétká, ár negligácija vszake cslovece szvétozsti i pravice je edno fundamentalszko vcsenyé nase cérkvi. Zátó szpráviscse ednoglászno i ouszvetno vöpo ve, ka szv. Cirila i Metoda dén vu nase pűspekíje cérkvaj níndri sze nemre szvetiti i sze nede szvetio“.

Drzsinszki glászi. Pojbics Gyula Szlávecski evang. vucsitel szo szi zarocsili Mayer Gizela vucsitelico z-Bodonec. Bozsi blagoszlov zselemo nyima! — Augusztusa 16. szo priszégno li vecsno lűbézen i vernoszt v pűconszkoj cérkvi Bakó Károly sztrűkovszki evang vucsitel Vratárits Karolina bodonszkoj vucsitelici, † Vratárits Ivána hcséri, Skrabán Iván pűconszki trgovc Kűhár Jolánki, Kűhár János pűconszkoj gosztilnicsára cséri; szept 16. pa Rituper Jenő dolnjalendavszki gosztilnicsár Bács Etelki, Bács Rudolf pűconszkoj poszesztnika i trgovca cséri. Naséga lűszta vszem tem vrejlím priátelom i priátelícam zselemo, naj bode zákonszko nyihovo vkűpzsivlejnje dűga leta vretina nyim vszega blájzsensztva i Bozséga blagoszlova! — Veliki vdárec je doszégno Kűhár Ferenc (goszlar) v Pűconci. Zgűbo je szvoj veren zsítka pár, Santavec Vilmo, stera je po krátkom trplejnýi v kimpeti sztaroszti szvoje 32. leti aug. 24. preminola. Naj nájde osztávlena drzsína i szírotinszkivi deteti troust vu szvojoj globokoj zsaloszti pri dobrom Bougi, kí je szírotíc ocsa i vdovcov podpora!

Nas evangelicsanszki kalendari, povéksani od lajnszkoga z-obilnim cstenyom i lejpimi kejpí oszsnájzseni, de zse prísesztni mejszec zgotovleni. Lajnszkoga kalendarija véksa zmenkanya szmo zdaj vsze dopunili. Gda je tou jedíni nas szlovenszkievangelicsanszki kalendari, da z-nyega podpéranyem naso cérkev podpéramo, ár sze csíszti dobícssek na cérkeven cio obrné, da nye-ga cejna pá szamo 10 dinárov bode, vúpamo sze, ka szí ga vszaka evangelicsanszka famílija szprávi Siritelje 10 percentov dobíjo za vszaki ekszemplár. Proszimo nase ameri-kanszke priátele, naj nam, na znánye dájó, komí kelko falátov naj poslemo!

Keliko lüdi zsvivé na szveti? Po najnovesem lüdsztva stetji na szveti zsvivé 1537 milio lüdi. Katholicsanov jeszte 265 milio, protestantov pa 202 milio. V-Evropi pred 50 letami je bilo 71 milion pro-
testantov i 147 milio katholicsanov. Dnesz dén pa v Evropi zsvivé 191 milio katholicsanov i 109 milio protestantov. V odszotkaj ali percentaj protestanti szo sze vecs kak z 50 percenti povnozsali katho-
licsani pa szamo z 35 percenti odszotkami. V-Ameriki v Jedíneni Drzsávi zsvivé 15 milio katolicsanov i 80 milio protestanov. Zsaloszt, ka na szveti scse vszigdár 850 milio lüdi, steri szo od evangelioma scse nikaj nej csüli.

Szveta najvéksi zvon, szo zdaj zlejali v Nemskom országi i príde vu hiresni Kölnszki dom. Zvon vága 27 ton. Zvoná glász do dalecs vu Ruhrszkoj kra-jíni csüli i zse ga rajnszki nemski zvon zovéjo. V zvon je zlejano 78 percentov kufra i 22 percentov cinka.

Zsidovje preksztópajo v krscsan-szko cerkev. Na vogrszkom od 1919 leta sze 16,000 zsidovov okrsztilo.

Kühane ribe v jezeri-mlaki. Nej dugo pri Nápoli v Lukrinszkoj jezeri-mlaki szo veliko vnozsino kühani rib vidili, stere szo bilé zgoraj na vodi. Dogotovleno je, da vrocsi plini-gázi, steri szo odszpodi z-
zemle prisli, szo vodo do vreloszti sze-greli i ribe szo sze ednako v mlaki szkü-hale. Lukranszka jezera je na vulkanszkom meszti nasztánola zse vu predhistoricsnom

vremeni i zse vu vremeni rimszki caszarov je hiresna bila za szvoji rib volo. Nej da-lecs od Lukrinszke jezere jeszte Anemus jezera, na stero gledoucs szo sztári lüdjé pravili, ka podnyov jeszte ov szvejt.

Zvonouvje nazáj prihájajo. Nem-csavszka obcsina szí je 1907. le, za cajta vrejloga veskoga poglavára, Zelko Miklosa lejpí zvonik dála gorizozidati i v-toga po-lozsíti dvá zvoná. 1917. leta na konci augusztus meszeca je teva zvoná bojnszka szila tüdi vkraj vzéla. Tekocsega leta szo szí Nemcsavcsarje, poszebno po vnogi trüdi obcsine vrejdnoga rójaka, Heklits Stevan Szobotskoga zselezára, nouvi 170 kg. zsmécse zvon zrendelüvali, toga vsze sztroske z-radosztjov noszili, dönok szo z-Amerike 6000 kor. pomoucsi tüdi dobili. Nouvi zvon je aug. 12 z-velikov parádijov domou szpráveni i vu nazoucsnoszti ve-like, radoszti szkuze polevajoucse vno-zsine prejkáni szvojemi zrendelüvanyi po pobojsni govori Kováts Stevan sinyora i Luthár Ádám dühovnika, i po vrejlom szpevanyi Szobotske fare mladézni pod vodsztvom Ruzsa Ferenc kántora.

Petrovszka fara szí je zse tüdi nazáj szprávila z-lasztiivne moucsi i goto-voszti. aldüvanya od-prvejszega véksi „A“ glásza zvon, steri je z-vszemi sztroski 48 jezero Dinárov vőzaneszo. Nyega poszvet-süvanyé je szeptembra 2.-ga bilo, k-steroj prílikí szo sze celje fare mládi i sztári z-ra-dosztjov pripravlali. V-szoboto vecsér ob 6-toj vőri szo sze oglászili mozsárje znamenü-vavsi szvétesnyega dnéva prihájanye. Cérkev je z-zsivimi i napravlenimi korinami lepo osznájzsena, na k-cérkvi pelajocsi potáj szo précimbna okincsena vráta goripo-sztávléna. V-nedelo gojdnó mozsárov glász je zbüdjávo vernike. Po 7.-moj vőri szo zse z-vszej krájov vu veliki csuporaj pri-hájali fárniki i gouszti. Szvétek sze je ob 9-toj vőri vu cérkvi z-16. peszinov „Verni, díko csészt szpejvajte“, zacsnó. Dományi dühovnik szo pred oltárom Bogá molili i one nedele epistolo csteli. Darvas Aladár krivsevki dühovnik szo lepo predgali od lübéznoszti k-Bougi i blizsnyemi. Po predgi je fárna dalárda pod vodsztvom Varga Endré kántora „Doní-brni zse zvon novi“

peszem na dvá glásza popevala, na stero sze je oglaszo obprvim novi zvon, potom zsnym vküp sztári z-szprevájanyem mozsárov dūdnyanya. Potom krízsevszki dūhovnik molitev i blagoslov právijo. Za tém dalárda popevle: „Dicsi dūsa moja díke vekvecsno ga krála“ peszem. Zdaj Heiner Géza hodoski dūhovnik predgajo od pozványa zvonov. Ouszvetek sze je z-„Trdi grád je nas Boug zmozsní“ peszmi po navdūsenom popejvanyi dokoncsao. Cejli ouszvetek je prouszti, ali genlívi i na po bozsnoszt gibajocsi bio. Vnozsína sze je navdūsila i vu dūhi obogatila i tak odhájala z ouszvetka. Pri zvoná nazáj szprávlanyi szo fárniki hválevrejdnó darovitoszt szkázali! Kak zsalosztén dokumentom sovíniszticsne nesztrpnosztí moremo eti gorizamerkatí, ka szo g. okrajni glavár naprej pou dnéva pred poszvetsūvanyem zvoná Petrovszkomí dūhovnikí oszēbno prepovedali ka bi pri poszvetsūvanyi zvoná govor, ali cērkevna peszem vu vogršzkom jeziki bio drzsáti, doticcsno bíla povevana i csi dōnok, té ouszvetek zgrouzsajo za tou de pa praj odgovovornoszt dūhovnika tezsila. Prevecs lejpo, vsze hvále i prestímánya vrejdnó vrejloszt szo szkázali Sztányovszki evang. verníki. Od nyih je tūdi odneszao bojnszki vihér zvon, zselezen zob vrejmena pa na níkoj szpravo zvoník. Na meszto ednoga zvoná szo szo szi zdáj 2 zvoná szpravili nazáj; ednoga 82 kg. drūgoga 52 kg zsmécsave; i meszto prosztoga, leszenoga zvoníka szo szi krepek, sznájzen zvoník zozidati dáli. Zvonouv cejno szo nyim nyihove obcsine vrli vere dományi z-Amerike poszlali, 110 dolárov, to je 35.000 korun. Za zvoník szo pa lajnszko leto szamí cigeo vdarili, zsézsgali ga. Letosz szo ga zozidati dáli, potreben lejsz za rust darūvali, vszakomí delavci i mestri sztrosek dáli i zvūn toga escse blūzi 70 jezero kor. vōplácsali na nyega. Fundus za zvoník szo † Zakocs János darūvali. Szept. 16. ga je goriposzvetseni zvoník i szta prejkdaníva zvoná szvojemí zrendelūvanyi vu nazocsnosztí nezracsunane vnozsine. Predgala szta Luthár Ádám pūconszki i Godina Stevan petrovszki dūhovnik; Sztányovszka dalárda jc pa pod vodsztvom

Varga Endre kántora lejpo szpejvala. — Nazáj szo szi szpravili Berkovci 2 zvoná, steriva szta szept. 2-ga Kan csevci i Kűkacs 1—1 zvon, steriva szta szept. 9-ga; Fokovci i Peszskovci 2—2 zvoná, steriva szta szept. 16-ga goriposzvetseníva po Darvas Aladári krízsevszkom dūhovnikí. Da szmo z tej obcsín tocsnejse informácije nej dobili od nyihovi veszéli ouszvetkov, nemoremo tak tūdi nej nasim cstítelom vecs od nyih píszati. — Szpravili szo szi nazáj tūdi Kustanovci 2 zvoná, steriva poszvetsūvanye szept. 23. bode; nadale Ratkovci 2 zvoná, Ivajnsovci 1 zvon. — Zvoník dájo zidati i zrendelūvali szo szi 2 zvoná Lucavcsarje. Vsza eta szkrbnoszt nasi goricski bratov szvedocsi nyihovo mocsno sztanyé vu veri, ka nyé ní vizsína, ní globocsína, ní pogūbelnoszt, ní mecs nemore odloucsiti od Bozse lūbéznosztí!

Sztrahoten potresz na Japonszkom. Historíja malo taksi grozni katasztrof má gorizamerkani, kakso je napravilo zemlé gibanye na Japonszkom. Vu pár minutaj je edna cvetécsa drzsáva szkron vnicsena, lejpi várasje, vu steri szo moderní grehsni lūdje tak batrivno zsiveli, szo tak porūseni, ka nej osztao vu nyih níti kamen na kamni. Palacse i proszte hizse szo sze podérale, kak da bi z-kárt bilé naprávlene i práh-pepél szo posztanole po ogní i pogūbelnosztí. Nájvéksó skodo máta drzsáve dvá nájvéksíva várasa, Tokíjo glávno meszto Japonszke pa Jokahama, glávén broud Japonszke, vsteroj szo nájvékse trgovine bilé, Szamo vu tema dvōma várasa je 240 jezero mrtví i 450 jezero ranjeni. Vecs zátónov sze je tūdi potonilo v-morje nej dalecs od japonszko ga. Vu vozaj i temnicaj je 10.000 voznikov zgo-relo. Racsunajo, da je vszevkűp 500.000 lūdi zgūbilo zsítek i 3 milíone ji je brez sztrehe. Grozna Bozsa szodba je doszégno la Japonszko!

Szamovolní dári na gorídrzsánye i razsírjávanye »Dūsevnoga Liszta«. Vdov. Kűhár Ivána Nemsavci 10 Din; Verén Stevan Markisevci 10 D; Zsibrik Ivan Ivan Brezovci 30 D; Fliszár Kálmán Rankovci 10; Mikola Sándor, Santavec Lajos z-Salamonec 5—5 D. Szrdcsna hvála!

Posta.

Groí Miklós Bethlehem. Vase drágo píszmo i peneze za kalendarije szem z-velíkov zahválnosztíjov vzéo. Boug vam lepo pláti! Veszéli me, ka nas Liszt tūdi vrejlo sírite i on vedno vecs priátelov vdábla tom prejk morja!